

تاریخ وادبیات

حامد

ملك وملتہ نافع ، تاریخ ، ادبیات ، فنون ، اقتصادیات وشئون سائرہ متعلق مباحث مفیدہی حاوی مجموعہ شہریہ در

جامع فاتحہ بو ایلاک جمعہ موجد ایدم
زیر وبالا ایلوردی حمد رب العالمین
منبرایتدی حمدایله عبدالمجید اسمن عیان
اولدی محراب کزین الحمدللہ قرین
بونده در شمدی وکیلی حضرت پیغمبرک
بونده در بی شہہ روحانیت روح الامین
شرع ایله اولدی خلیفہ [۱] بیعت وتبریک ایله
واجب اولدی شاعرانہ ضبط تاریخ کزین
مستدام اولسون خلیفہ شادکام اولسون وطن
باقی اولدقہ (امیری) دور افلاک وزمین
چار یارک عشقنہ دوشدی بو تاریخ گهر
حضرت عبدالمجید اولدی امیر المؤمنین

سنه ۱۳۴۱

[۱] « شرع ایله خلیفہ » « مشروع خلیفہ »

سنه ۱۳۴۱

سنه ۱۳۴۱

فضائل عالیہ مزین وکالات جلیلہ ایله معنون اولان
خلیفہ اصاح وارشد ذی شان سوکیلی عبدالمجید بن
عبدالعزیز خان اقدمز حضرتلرینک سایہ بخشای مسند
جلیل خلافت اوله رق آلا و مراسم عظاما ایله
فاتح جامع شریفنہ عزیمت هایون بیوروب ایلاک جمعہ
خطبہ سنک نام جلیل خلافتناہیلرینہ قرائتی متضمن من
غیرحد انشاد اولان تاریخ عبودیت قرین « تاریخ وادبیات »
مجموعہ سنہ درج ایله ترین ستون مفخرت اولندی .

مجد عال العال ایله تعظیم بی امثال ایله
بر عمر خصلت بو کون اولدی امام المسلمین
شاد اولای اقبال آتی فخرایت ای دور جدید
اولدیکز ابن العزیزک مقدمیلہ کا مبین
مفخر نور خلافت افتخار کائنات
آفتاب معدلت آرایش محراب دین
عون وامداد جناب خالق ذوالعرش ایله
عودت ایله بعدزین آشایش روی زمین

ادر نه ده سلیمیه جامع شریفی [۱]

ما بعد

ادر نه ده متکای غز و اجلال اولدیفی انشاده اشاق برگون
راعی پاشا حین ریاستندہ صدر اعظم مجموعہ زاده حسین
پاشا حضرتلرینک مجلس سعادت اتمالریله مستعد اولوب
رجال دولدن دخی بر قاج ذات ستوده خصم الار اول

الحق استانبول طرفاسندن بری بن بو جامعده
برقصور بولدم دیو ادعا ایتدکده نه در دیو سوال ایدر لر
جوابنده ایدر بو جامع شریف محرومہ اسلام بولده اولوب
شمیہ ادر نه ده اولدیفیدر دیش . بر روایتده سلطان مصطفی

[۱] اوچنچی نسخه ده کتابک مقدمه سنده ذکر ی مرور ایلدیکی اوزره جنتمکان سلطان محمود خان اول عصری فضلاسندن
روم ایلی ایالتی دفتر کتخداسی دایه زاده مصطفی افندیکنک تألیف قیمتداریدر .

سلیان نظیف بك افندی حضرتلرینك تخمیسى
جدایم عرش وصلتدن یرم یوق آسانم یوق
بوغربتزار خاکیده نیم بر همزبانم یوق
دكل بر همزبانم معكس آه و فغانم یوق
آتلدی قالدی كوكل چولده بردارالامانم یوق
سؤال حاله رغبته مددرس مهربانم یوق
امیدم شوقه بیكانه خیالم آشنای غم
دل بر حیرت آبادك اسیر زاریدر مردم
فضا نده زمیننده كزر آواره و سرسم
غریب آدمی یم یوقسه كچر بطورنامی بیلم
بویرده برمكالم شاخ كلد آسانم یوق
اویارك كه خیال چشم مخوریله كریانم
شمیم زلفنى آندچه بن خاطر بریشانم
كهی مبهوت هجرانم كهی حسرتله نالانم
بی تعقیبه اجبار ایلدی عمر كریانم
جهانده انتظار راحت و قلم زمانم یوق
زمینه آغلا یور كوكلر افقار محشر ناله
كوزمده دوندى هریر بر جهان یاس واهواله
كوكل ایام شوق وصاتی یاد ایلوب ایكله
هار ذوق و نشوم صولدی برباد مخالفه
چنزارم كلم یوق عند لب نغمه خوانم یوق
طورر بیک سرمدی حزن و الم عمر موقته
جهان غربت، حیات سفلی مفاد حقیقته
تن بیتاب ایچنده چیرینان روح مشقته
یازق بك بیکس دمبسته قالدیم كنچ فرقه
بی انطاق ایدر بر ترزبانم نكته دایم یوق
قاجاركن شعله امید بخت شب نمومدن
یاغاركن خون سودا عالمه رنگ جنومدن
اولوركن آهله پیدا مزامیر شومدن
كیم آگاه ایلسون دلدارمی درد درومدن
لسان حاله واقف رازدایم ترهانم یوق
نصیبی عمرمك طالده یالكنز درد هجراندر
كوكل بیتاب حسرت وارلغندن ده پشیاندر
نهر چكدم نهر باق حال و قالدن نمایاندر

حیاتم كهته قاتم بك قیریق عقلم پریشاندر
قدومیه سكا تقدیمه شایان ارمغانم یوق
افقار دن طاشار قسوت مناظر ساكت و كریان
سما فكرم كهی پرغم زمین كوكل كی ویران
سراسر مخزن دیجوره دونمش كلبه احزان
كورونمز اولدی امید تسلی بولمغه امكان
بوظلمتكهده «لیل» اختر پرتوفشانم یوق
بیانك نفخ روح ایتكهده ای خلاق ماهیت
«نظیف» ایتسونی تصریحه تجاسر وارمیدر حاجت
سنكله افتخار ایلر بوكون بر عرق بر ملت
بیلرلر مفخر نسوان اسلام اولدیك البت
كوزل بر نظمكی تحمیه بن ایتدم سده جرأت
سنی بحیله کافی قدرت كلك پیام یوق
سلیان نظیف
ایشته شو قیمتدار غزل و تخمیسى نظر معالی پسند
دقیقه دایرینه عرض ایلد كدن صوكره مساعدۀ علیه لریله
بو باده دها بر مقدار بسط و تمهید معروضات ایده جكم.
شویله كه اولجه چیقارمش اولدیقم «عثمانی تاریخ و ادبیات
مجموعه سی» نده دخی ذکور شاعرلردن باشقه نسوان
شاعرلردن ده باشده مرحومه عادله سلطان اولدینی حالده
زینب، مهری، اویووارلی عایشه، قاسمی زاده امه الله صدق،
توفیقه نسیب، بهارزاده فریده، هر سكلی زاده حبیبه دیاربكرلی
عفت و سیری خانم لك هر بریستك مطبوع دیوانی اولدینی
كهی اشعارلری ده بك نادر اولدینی حالده تتبعات عمیقه
نتیجه سی اوله رق یوزلره غزل، تخمیس، قصیده لری،
و تاریخی، یتیم سكسان و یوز بیتلی منظومه لری یازمش
ایدی. نسل آتی نك هیچ بری طرفندن اعتراض ایدن
بولمندی. بالعكس بك چوق تقدیری موجب اولدی. نیم
مقصدم آثار اسلافی ممكن مرتبه ضیاعدن قورتاروب نسل
آتی به تودیع ایتكدن عبارتدر. سزك بیان ایتدیككز
مسئله نیم بو كوچك مجموعه مك محیط اوله میه جنی بر
مسئله در كه اول باده کی مطالعه می ده آتیا بیان ایده جكم.
شوراده سولیه جكم بر شی وار ایسه یارم عصره

او قابلیجه نك صویندن ده بعض لطیف نوع بویا میدانه کتیر مشلردر . بو بویالر او قدر خالص و او قدر لطیفدر که باقلقه کوز طوماز . اوزرندن بیک سنه کچسه هیچ بر بویا ذره قدر رنگنی آماز . اناطولی نك بعض طرفنده بر «ضرب مثل» وارددر . بر آدم الذدن کله جکی مشکل برایشه تشبث ایدرسه «هر رنگی بویادی د فستی رنگی قالدی» دیرلر . بن بوندن ۳۶ سنه اول قیر شهری محاسبه جیلکننده بولندیغم ائشاده ، بر خالی صاحبنه بو ضرب مثلدن کنایه ولطفه اوله رق سزک قادیلریکز فستی رنگی ده بویایه . بیلیرلرمی دیدم . او آدم بو ضرب مثله واقف اولمادیغندن اودت بویالر دیدی . واستفسارمی جدی ظنیه بش اون دقیقه صوکره بش اون رنگ فستی رنگیله بویانش ایپاکلر نمونه لری کتیردی . افندم شو آچیق فستقیدر . شو قیویو فستقیدر . شو فستیقه مائلجه در . کی تعریفلرله ارانه ایتدی . حیرتده قالدیم . ایشته آغوش علویتده بر چوق اعظم پرورده ایدن شو قطعه مبارکه اویله خاملریتشدر مشدر که صنعت ، معرفت ، صافیت ، جدیت اعتباریله ده بر چوق از ککلردن بیله ممتاز اولدقارینه شهیه یوقدر . بز نمونه اوله رق قیرشهرینی ارانه ایدیوروز یاساثر بلدان و ممالک کمزده بویله دکیدر ؟

اسلافنده کچن فضلائی نسوانمزه کلنجه روم ایلی که عموماً قنچی عالم اسلامه تورک عثمانیلرک یادکار قیمتداریدر . او حوایده دخی نه فاضلر نه عالملر نه مؤلفلر نه مصوفلر ظهوره کلدی .

بوندن اوتوز سنه قدر اول روم ایلنده یانیه واشقودره ولایتلری امورمالیه مفتشلکننده بولندیغم صروده ده بر مخته بر خیلی تدقیقات اجرا ایشدم . بویاکی ولایتده ظهور ایدن ادبا و شعرانک تراجم احوالریله بعض اشعار و آثارلری ضبط ایتک صورتیله (اشقودره ولایتی عثمانلی شاعرلری) و (یانیه ولایتی عثمانلی شاعرلری) نامریله هربری بش آلتی یوز صحیفه دن متجاوز ایکی اثر میدانه کتیردم و او صروده تسالیا قطعه سی استرداد اوله رق اورایده غزلیتم امر اولمقله (تسالیا عثمانلی شاعرلری) نامیله ینه بش آلتی یوز صحیفه دن متجاوز اولمق اوزره او چنچی بر اثر میدانه

قرب روم ایلی ، اناطولی ، غربستانده بولندیغم مأموریتلرک بوش زمانلری صرف ایدرک میدانه چیقاردیغم احوال و آثار نادره اسلافدر . نه یاییم بوندن طولای هر نه قدر کوهلر کرانه های توجه عالیلری احراز ایله جیب اقتدارمی لبریز نقود . مفخرت ایدم مزسم بیله یاریم عصرک مسلك چا کرانه مدن بوسن و سالدن صکره نکول ایدوب خزان آرای عالیلرینه عرض اقتدار و اتباع ایدم .

ایشته ینه نمونه اوله رق بکنمیبو حیرت ایدم جککز بولده سزه رغماً ز مقاله یازیورم . باقلم استهزا صورتیله بیان ایتکده اولدیگکز بو «مونوپول» نه بیوزده جافسکز .

تورک قادیلری

مشاهیر نسوان ترکیه نك ترجمه خانی یازمق عثمانلی ادیبلرینه الزم بر وظیفه در . تورک و عثمانلی قادیلرنده اویله فاضلرله ، ادیبلرله ، ولیلر ، خطاطلر ظهور ایتشدر که هربری عالم اسلام ایچون باعث فخر فراواندر . احوال تاریخیه دن صرف نظر بو کونکی کونده کی مادیات جهته کلیرسه ک ، صنعت ، معرفت خصوصنده اک همکار اک غیورمزینه قادیلردر .

مثلاً : منسوجات ملیه صرک نفیس خالیلری اوتادنبیری قیرشهری قصبه سنده طوقنور .

بو خالیلرک اولایوکنی ایپاک یانلر و ایپاکلری رنگا رنگ بویالر ایله تلون ایدنلر و اوندن صکره دستکاهلر باشنه کچوب اونفیس خالیلری نسج و اعمال ایدنلر عموماً اسلام قادیلردر .

اک مشهور بر مصور اک رفیق بر کاغد اوسحتنده نه قدر صنعتلی : رسم یاپارسه یاسین . قیر شهرنده بر قادین بولمزه که ایپکدن بر سجاده و یاخود یوگدن بر خالی اوزرنده اونک عیننی نسج ایتماش اولسون .

قیر شهرینک اطرافنده بر اوت و یاخود بر آغاچ یاپراغی بولمزه که قیرشهری قادیلری آندن بر بویا ایجاد ایتسون . دها غریبی شودر که قیرشهری قصبه سی دروننده صوی غایت نافع «رما» نامیله بر قابلیجه وارددر . قیرشهری قادیلری